

SC TRANSURBIS SA

BIROUL DE AUDIT

Nr. 4262 / 22.12.2021

Aprobat,

DIRECTOR GENERAL

Ing. OROS ALIN

Raport
privind activitatea de audit public intern aferentă anului 2021
desfășurată la nivelul SC TRANSURBIS SA

CUPRINS

1

- I.1. Identificarea instituției publice - 4
- I.2. Scopul raportului - 4
- I.3. Perioada de raportare - 4
- I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora - 4
- I.5. Documentele analizate - 4 , 5

2

- II.1. Planificarea activității de audit public intern - 5
- II.2. Misiunile de audit public intern realizate - 6

3

- III.1. Înființarea și funcționarea auditului public intern - 6
 - III.1.1. Înființarea auditului public intern - 6
 - III.1.2. Funcționarea auditului public intern - 6
- III.2. Raportarea activității de audit public intern - 7
- III.3. Independența structurii de audit public intern și obiectivitatea auditorilor - 7
 - III.3.1. Independența structurii de audit public intern - 7
 - III.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni -7,7
- III.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural - 8
 - III.4.1. Emiterea normelor proprii - 9
 - III.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern - 9,10
- III.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern -100
 - III.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC) - 100,11
 - III.5.2. Realizarea evaluării externe - 111
- III.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern - 111
 - III.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare -11,11
 - III.6.2. Fluctuația personalului în cursul anului de raportare - 12
 - III.6.3. Structura personalului și pregătirea profesională la data de 31 decembrie -122
 - III.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue -12

III.6.5. Analiza caracterului adecvat al dimensiunii compartimentului de audit public intern -13,13

4

IV.1. Planificarea activității de audit intern -14,15,16

IV.2. Realizarea misiunilor de audit intern -166,17

IV.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare - 167

IV.2.1.1. La nivelul ordonatorului principal de credite - 17

IV.2.1.2. La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate – 17,17

IV.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere - 18

IV.2.2.1. La nivelul ordonatorului principal de credite -18

IV.2.2.2. La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate -18

IV.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern -18

IV.2.3.1. La nivelul ordonatorului principal de credite - 18

IV.2.3.2. La nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate -18

5

V – Comitetul de Audit Intern - 18

6

VI.1. Concluzii privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul instituției publice -19

VI.2. Concluzii privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate -19,20

7 Propuneri pentru îmbunătățirea activității de audit public intern- 20

VII.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit public intern desfășurată la nivelul instituției publice - 20

VII.2. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit public intern desfășurată la nivelul entităților subordonate, aflate în coordonare sau sub autoritate - 20

Partea I-a – Informații generale

I.1. Identificarea instituției publice

Raportul de activitate prezintă modul de organizare și desfășurare a activității de audit public intern la nivelul **SC TRANSURBIS SA** cu sediul în ZALAU, str.FABRICII, nr..30/A.

Conducerea structurii de audit public intern este asigurată de către doamna *Nechita Dorina* cu următoarele date de contact:

- Telefon/FAX(40)260/611790
- Email: *transurbis@yahoo.com*

I.2. Scopul raportului

Scopul raportului este de a prezenta activitatea de audit intern desfășurată atât la nivelul structurii de audit public intern din cadrul **SC TRANSURBIS SA** cât și la nivelul structurilor de audit public intern din cadrul entităților aflate în subordinea, în coordonarea sau sub autoritatea acestora.

Raportul este destinat atât conducerii, care poate aprecia rezultatul muncii auditorilor publici interni, cât și structurii de audit intern ierarhic superior, fiind unul dintre principalele instrumente de monitorizare a activității de audit public intern.

I.3. Perioada de raportare

Prezentul raport anual de activitate prezintă stadiul organizării și funcționării structurii de audit public intern la data de 31 decembrie 2021 din cadrul **SC TRANSURBIS SA**.

I.4. Persoanele care au întocmit raportul și calitatea acestora

Prezentul raport anual de activitate a fost elaborat în cadrul structurii de audit intern din **SC TRANSURBIS SA**. Persoanele implicate în acest proces, precum și datele de contact aferente acestora sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Nume Prenume	Funcția	Telefon	E-mail
1	Nechita Dorina	Auditor intern	0744791092	transurbis@yahoo.com

I.5. Documentele analizate

Raportul de activitate pe anul 2021 a fost elaborat pe baza următoarelor documente:

a.documente referitoare la organizarea funcției de audit:

- Hotararea Consiliului de Administratie numarul 29 din data de 14.01.2013 privind constituirea Biroului de Audit Intern;
- Norme metodologice proprii nr.285/15.02.2017;
- Carta auditului intern;

- Codul de conduita etica;
- Organigrama societatii;
- Fisele individuale ale postului;

b.documente referitoare la planificarea activitatii de audit intern:

- Planul strategic de audit intern 2020 – 2022.
- Planul de audit pe anul 2021.

c.documente referitoare la evaluarea activitatii de audit intern:

- Rapoartele misiunilor de audit pentru fiecare misiune de audit pe anul 2021.

d.documente referitoare la realizarea misiunilor de audit intern:

- Regulamentul de organizare si functionare.
- Procedurile operationale aferente activitatilor desfasurate in cadrul unitatii.
- Programul de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial.
- Rapoartele misiunilor de audit intern elaborate pentru misiunile de audit desfasurate in anul 2021 si anume:
 - Raportul de audit intern nr.1082 din 09.04.2021 privind misiunea de audit „Stabilirea modului de lucru privind derularea activitatii la Atelierul mecanic”
 - Raportul de audit intern nr.1893 din 18.06.2021 privind misiunea de audit „Stabilirea modului de lucru privind derularea activitatii la Biroul Resurse umane”
 - Raportul de audit intern nr.2484 din 06.08.2021 privind misiunea de audit „Evaluarea sistemului de prevenire a coruptiei ,2021”
 - Raportul de audit intern nr.3779 din 19.11.2021 privind misiunea de audit „Stabilirea modului de lucru privind derularea activitatii la Serviciul Control trafic”

e.documente referitoare la realizarea misiunilor de consiliere:

Pe parcursul anului 2021 auditorul intern a efectuat consilierea informala a membrilor Comisiei de monitorizare, coordonare si indrumare metodologica a dezvoltarii sistemului de control intern/managerial.

Partea a II-a – Prezentarea activității de audit public intern aferente anului 2021

II.1. Planificarea activității de audit public intern

Planul anual de audit public intern pe anul 2021 a fost inregistrat in unitate sub nr.3282 din 26.11.2020.

II.2. Misiunile de audit public intern realizate

In decursul anului 2021 au fost efectuate un numar de 4 misiuni de audit de regularitate, si anume :

- O misiune de audit intern in domeniul resurse umane
- Doua misiuni de audit intern in domeniul functiilor specifice
 - Atelier mecanic
 - Control trafic
- O misiune de audit in cadrul altor domenii - Evaluarea sistemului de prevenire a coruptiei ,2021

In acest capitol, vom prezenta principalele constatari ale auditorului intern, cauzele, consecintele si recomandari formulate, in vederea corectarii disfunctionalitatilor semnalate sau ale celor care pot sa apara in perioada imediat urmatoare. De asemenea, vom prezenta si comentarii posibila evolutie a riscurilor existente si a necesitatilor de dezvoltare a sistemelor de management si control intern al activitatilor auditate, cu scopul facilitarii atingerii obiectivelor prestabilite de managementul general.

II.2.1 In urma misiunii de audit privind Evaluarea sistemului de prevenire a coruptiei, 2021 sau evidentiat urmatoarele:

Constatare cu aspect negativ: In urma verificarilor s-a constatat ca societatea nu a depus declaratia de aderare la SNA, in cadrul societatii nu exista o persoana desemnata responsabila cu implementarea Strategiei Nationale Anticoruptie si nu exista un registru de evidenta a sesizarilor cazurilor de conflict de interese si incompatibilitati.

Recomandare: Se va avea in vedere depunerea declaratiei de aderare la SNA, se va numi un coordonator al planului de integrare al SNA si se va intocmi un registru de evidenta a persoanelor care au intrat in conflict de interese sau incompatibilitate.

Partea a III-a – Situația actuală a auditului public intern

III.1. Înființarea și funcționarea auditului public intern

III.1.1. Înființarea auditului public intern

La nivelul **SC TRANSURBIS SA** funcția de audit public intern este înființată la nivel de structura proprie.

III.1.2. Funcționarea auditului public intern

La nivelul **SC TRANSURBIS SA** structura de audit public intern înființată este și funcțională.

III.2. Raportarea activității de audit public intern

Raportul de activitate pe anul 2021 a fost înregistrat în unitate sub numărul 4262/22.12.2021 și a fost transmis la Serviciul Audit Public Intern din cadrul Primăriei Municipiului Zalău.

III.3. Independența structurii de audit public intern și obiectivitatea auditorilor

Compartimentul de Audit Intern este constituit în subordinea directă a Directorului General al unității și exercită o funcție distinctă și independentă de alte activități.

În cursul anului 2021 auditorul intern nu a avut probleme de comunicare cu conducerea unității sistemul de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului și a proceselor de administrare.

În anul 2021, activitatea Compartimentului de audit intern s-a desfășurat conform Planului de audit intern.

III.3.1. Independența structurii de audit public intern

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

În cadrul unității, auditul intern constă într-o activitate independentă funcțional și obiectivă, menită să dea asigurări și consiliere conducerii unității în vederea bunei administrări a patrimoniului, să-și îmbunătățească sistemul de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului și a proceselor de administrare.

În anul 2021, activitatea Compartimentului de audit s-a desfășurat conform Planului de audit, independent de celelalte structuri funcționale, asigurând exercitarea de misiuni de audit asupra compartimentelor funcționale.

Astfel, Compartimentul de audit intern a avut acces direct la conducătorul unității, în vederea avizării planului de audit și implicit mandatarii realizării misiunilor de audit intern incluse în acest plan.

De asemenea, s-a asigurat comunicarea rezultatelor misiunilor de audit intern către conducerea unității, ceea ce a permis compartimentul de audit să își implementeze rezultatele activității sale, respectiv recomandările formulate cu ocazia misiunilor de audit intern.

III.3.2. Obiectivitatea auditorilor interni

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Activitatea de audit public intern nu este supusa ingerintelor externe incepand de la stabilirea obiectivelor auditabile ,realizarea efectiva a lucrarilor si pana la comunicarea rezultatelor acesteia.

In cadrul unitatii, auditorul intern are un statut special, care este mentionat in cadrul normelor de reglementare specifice si in continutul Cartei auditului intern, ceea ce ii confera un grad adecvat de independenta functionala.

Independenta auditorului intern a fost declarata cu ocazia fiecarei misiuni de audit intern, prin elaborarea si semnarea „Declaratiei de independenta” conform procedurii specifice de audit public intern.

III.4. Asigurarea cadrului metodologic și procedural

Cadrul metodologic și procedural aferent activității de audit public intern se referă la aspecte care sunt de natură a asigura buna desfășurare a acestei activități, prin prisma metodologiilor și a procedurilor aplicabile, luând în calcul și aplicarea și respectarea codului de conduită etică al auditorului public intern.

Referitor la aceste aspecte, activitatea de audit public intern a fost reglementată începând cu anul 2003, pe lângă legislația primară cunoscută, și de OMFP nr. 38/2003 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern.

În anul 2013, ulterior modificării și republicării Legii auditului public intern, a fost emisă HG nr. 1.086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern. Aceasta aduce o serie de modificări și îmbunătățiri pentru vechea versiune a normelor generale. Ambele versiuni ale normelor generale prevedeau emiterea de norme proprii de audit public intern.

Referitor la procedurarea activităților din cadrul structurii de audit public intern, acestea sunt supuse și ele emiterii de proceduri de sistem sau operaționale, după caz. Noțiunea de procedură este utilizată în cadrul prezentului raport în sensul dat de OSGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

Având în vedere acest lucru, este necesar ca structurile de audit public intern să analizeze și să decidă câte dintre activitățile derulate trebuie să fie procedurate (adică să se emită o procedură scrisă pentru acea activitate). În acest context gradul de procedurare poate varia de la o entitate la alta, în funcție de judecata profesională aplicată. De asemenea, pentru activitățile procedurabile, se va stabili care este gradul de emitere a procedurilor. În mod firesc ținta este de 100%, urmărindu-se apropierea cât mai mult de acest scor.

Referitor la procedurarea activitatilor din cadrul compartimentului de audit public intern, acestea sunt supuse si ele emiterii de proceduri de sistem sau operationale,dupa caz. Notiunea de procedura este utilizata in cadrul prezentului raport in sensul dat de OSGG nr.400/2015,cu modificarile si completarile ulterioare.

Avand in vedere acest lucru,compartimentul de audit public intern a analizat si a decis cate dintre activitatile derulate trebuie sa fie procedurate.

III.4.1. Emiterea normelor proprii

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul **SC TRANSURBIS SA** normele proprii au fost întocmite privind exercitarea auditului public intern, avizate de conducatorul unitatii si inregistrate cu numarul 285/15.02.2017.

Activitatea de audit public intern se realizeaza in baza unui cadru normativ si procedural ,reglementat, prin punerea in lucru a unui set de documente standardizate, in vederea realizarii unor evaluari obiective si asigurarii realizarii activitatii de audit intern la parametrii inalti de calitate.

In anul 2021 misiunile de audit au fost desfasurate in conformitate cu Normele metodologice si procedurile de lucru si nu au fost identificate probleme in derularea misiunilor de audit.

III.4.2. Emiterea procedurilor scrise specifice activității de audit public intern

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul structurii de audit public intern din cadrul **SC TRANSURBIS SA** au fost identificate un număr de **12** proceduri functionale.

- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PLANIFICAREA ANUALĂ A MISIUNILOR DE AUDIT-**AI 01**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND URMĂRIREA IMPLEMENTĂRII RECOMANDĂRILOR-**AI-02**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND REALIZAREA MISIUNILOR AD-HOC-**AI-03**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND REALIZAREA RAPOARTELOR ANUALE DE ACTIVITATE-**AI-04**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND INSUFICIENTA RESURSELOR UMANE ALOCATE BIROUL DE AUDIT INTERN-**AI-05**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PREVEDEREA ACTIVITATILOR DE CONCILIERE IN CADRUL MISIUNILOR DE AUDIT-**AI-06**

- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND IMPLEMENTAREA PLANULUI DE FORMARE PROFESIONALĂ -**AI-07**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PROCEDURILE EXISTENTE ÎN CADRUL COMPARTIMENTULUI DE AUDIT INTERN -**AI-08**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND ACTUALIZAREA PROCEDURILOR EXISTENTE -**AI-09**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND AVIZAREA NUMIRII/DESTITUIRII AUDITORILOR INTERNI -**AI -10**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND PREGATIREA MISIUNII DE AUDIT INTERN -**AI-11**
- PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND GESTIONAREA CONFLICTELOR DE INTERESE ȘI A INCOMPATIBILITĂȚILOR -**AI 12**

III.5. Asigurarea și îmbunătățirea calității activității de audit public intern

III.5.1. Elaborarea și actualizarea Programului de Asigurare și Îmbunătățire a Calității (PAIC)

În conformitate cu prevederile punctului 2.3.7. din anexa nr. 1 la HG nr. 1086/2013, la nivelul structurii de audit public intern se elaborează un Program de asigurare și îmbunătățire a calității (PAIC) sub toate aspectele auditului public intern, care să permită un control continuu al eficacității acestuia.

Programul de asigurare și îmbunătățire a calității activității de audit public intern trebuie să garanteze că activitatea de audit public intern se desfășoară în conformitate cu normele, instrucțiunile și Codul privind conduita etică a auditorului public intern și să contribuie la îmbunătățirea activității structurii de audit public intern.

PAIC trebuie să ajute la exprimarea unor concluzii cu privire la calitatea activității de audit public intern și să ducă la efectuarea unor recomandări pentru implementarea unor îmbunătățiri corespunzătoare a acestei activități și ar trebui să permită o evaluare a:

- Conformității cu baza legală în vigoare.
- Contribuției auditului public intern la procesele de guvernanță, management al riscurilor și controlul organizației.
- Acoperirea integrală a sferei auditabile.
- Respectarea legilor, reglementărilor și procedurilor pe care activitatea de audit public intern trebuie să le respecte.
- Riscurile care afectează funcționarea auditului public intern.

PAIC ar trebui să impună o abordare sistematică și disciplinată a procesului de autoevaluare periodică, inclusiv modalitatea de realizare a autoevaluărilor periodice pentru fiecare an intermediar între evaluările externe.

Un PAIC pe deplin funcțional exercită o monitorizare permanentă a activității de audit public intern și o autoevaluare periodică a acesteia pentru a asigura conformitatea cu cadrul legal și procedural aplicabil.

Cu ajutorul acestui proces, evaluarea externă ar trebui să devină efectiv o oportunitate de a obține noi idei de la evaluator sau de la echipa de evaluare, cu privire la modalitățile de îmbunătățire a calității generale a auditului public intern, a eficienței și a eficacității.

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul structurii de audit public intern din cadrul SC TRANSURBIS SA s-a emis PAIC cu nr. **2395/28.12.2015**. PAIC - ul emis este actualizat periodic. Ultima actualizare a documentului a fost realizată și înregistrată în unitate sub nr.114/15.01.2021.

III.5.2. Realizarea evaluării externe

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Managementul entității evaluează activitatea de audit odată cu prezentarea și aprobarea Rapoartelor de audit elaborate în cursul anului, dar și cu ocazia prezentării și aprobării Raportului de activitate pe anul 2021.

III.6. Resursele umane alocate structurii de audit intern

Într-un moment în care se pune accent sporit pe responsabilitatea organizațională, pe îmbunătățirea controlului intern, pe managementul riscurilor și pe guvernanta corporativă, ar trebui să se pună tot mai mult accent și pe structurile de audit public intern.

Pentru a-și îndeplini obiectivele, este important ca structura de audit intern să aibă acces la resurse umane care să posede abilitățile necesare în acest scop.

III.6.1. Ocuparea posturilor la data de 31 decembrie a anului de raportare

La nivelul ordonatorului principal de credite

La nivelul entității, la data de 31 decembrie 2021 structura de audit public intern avea alocate un număr de 0 posturi de conducere.

Din punctul de vedere al posturilor de execuție, la data de 31 decembrie 2021 structura de audit public intern avea alocate un număr de 1 posturi, dintre care 1 posturi ocupate.

III.6.2. Fluctuația personalului în cursul anului de raportare

Fluctuația personalului se referă la plecarea unei persoane dintr-o entitate publică și poate fi destul de costisitoare. Fluctuația de personal are un impact negativ atunci când, prin plecarea angajaților, se pierde atât competențe deosebite cât și experiență.

O instituție publică care are o rată mare a fluctuației pierde din cauza reducerii eficacității personalului, a măririi timpului de instruire a noilor angajați și a timpului acordat selecției acestora, precum și din cauza unor costuri indirecte (pierderea unor angajați care au acumulat o serie de cunoștințe în cadrul organizației).

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul.

Referitor la funcțiile de execuție

La nivelul SC TRANSURBIS SA în cursul anului 2021 nu a existat fluctuație de personal în cadrul sectorului Audit intern.

III.6.3. Structura personalului și pregătirea profesională la data de 31 decembrie

La analiza structurii personalului au fost luate în calcul următoarele criterii: experiența în auditul public intern, domeniul studiilor de specialitate, limbi străine vorbite, certificări naționale și internaționale deținute precum și calitatea de membru în organizații profesionale naționale și internaționale.

Toate aceste elemente, alături de pregătirea profesională a personalului, contribuie la o analiză calitativă a resursei umane, factor extrem de important în derularea activității de audit public intern.

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Conform „Statului de funcții”, Compartimentul de audit intern are prevăzut un post de auditor intern pentru o persoană de execuție.

Auditorul intern are studii superioare în domeniul științe economice, o experiență de 2 ani, ocupând postul de auditor intern în luna Octombrie 2019 și a urmat cursul de perfecționare și ocupare a postului de auditor intern în Decembrie 2019.

III.6.4. Asigurarea perfecționării profesionale continue

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul**La nivelul SC TRANSURBIS SA**

La nivelul SC TRANSURBIS SA gradul de participare la pregătirea profesională este de 100%. Numarul mediu de zile de pregătire profesională pentru fiecare persoană este de 15 zile, fiind realizate astfel:

- 15 zile prin studiu individual.

În cursul anului de raportare nu au fost întâmpinate probleme cu privire la realizarea numărului minim de zile de pregătire prevăzute de cadrul de reglementare. Acestea au fost realizate conform planului anual de audit intern.

III.6.5. Analiza caracterului adecvat al dimensiunii compartimentului de audit public intern

Conform art. 3 alin. (2) din Legea nr. 672/2002, sfera auditului public intern cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul entităților publice pentru îndeplinirea obiectivelor acestora, inclusiv evaluarea sistemului de control managerial.

Conform prevederilor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 672/2002, auditul public intern se exercită asupra tuturor activităților desfășurate într-o entitate publică, inclusiv asupra activităților entităților subordonate, aflate în coordonarea sau sub autoritatea altor entități publice.

Conform prevederilor art. 15 alin. (2) din Legea nr. 672/2002, structura de audit public intern auditează, cel puțin o dată la 3 ani, fără a se limita la acestea, următoarele:

- a) activitățile financiare sau cu implicații financiare desfășurate de entitatea publică din momentul constituirii angajamentelor până la utilizarea fondurilor de către beneficiarii finali, inclusiv a fondurilor provenite din finanțare externă;
- b) plățile asumate prin angajamente bugetare și legale, inclusiv din fondurile comunitare;
- c) administrarea patrimoniului, precum și vânzarea, gajarea, concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul privat al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;
- d) concesiunea sau închirierea de bunuri din domeniul public al statului ori al unităților administrativ-teritoriale;
- e) constituirea veniturilor publice, respectiv modul de autorizare și stabilire a titlurilor de creanță, precum și a facilităților acordate la încasarea acestora;
- f) alocarea creditelor bugetare;
- g) sistemul contabil și fiabilitatea acestuia;
- h) sistemul de luare a deciziilor;
- i) sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;
- j) sistemele informatice.

Din interpretarea cumulată a articolelor de lege menționate mai sus, rezultă faptul că sfera auditabilă trebuie acoperită integral într-un interval de trei ani, în funcție de riscurile asociate activităților. Astfel, structura de audit public intern trebuie organizată astfel încât să dispună

de resursele necesare în vederea auditării, într-un interval de trei ani, pe bază de analiză de risc, a tuturor activităților derulate de entitatea publică.

Având în vedere prevederile legale din anexa 1 la HG nr. 1086/2013, respectiv:

- Punctul 2.4.1.2. lit. b): "planificarea anuală cuprinde misiunile ce se realizează pe parcursul unui an, ținând cont de rezultatul evaluării riscurilor și de **resursele** de audit disponibile";
- Punctul 2.4.1.3. lit. i): "Selectarea misiunilor de audit public intern în vederea cuprinderii în planuri se face în funcție de (...) **resursele** de audit disponibile";
- Punctul 2.4.1.5.3.: "Planul de audit intern cuprinde misiunile de audit public intern selectate în conformitate cu dispozițiile pct. 2.4.1.3 și cu **resursele** de audit disponibile - auditori interni, timp, resurse financiare.";
- Punctul 2.4.1.5.3.: "Șeful compartimentului de audit public intern răspunde pentru organizarea și desfășurarea activităților de audit public intern și asigură **resursele** necesare îndeplinirii în mod eficient a planului anual de audit public intern."

și ținând cont de prevederile art. 12 alin. (4) din Legea nr. 672/2002(R), respectiv: "Compartimentul de audit public intern este dimensionat, ca număr de auditori, pe baza volumului de activitate și a mărimii riscurilor asociate, astfel încât să asigure auditarea activităților cuprinse în sfera auditului public intern", rezultă faptul că stabilirea resurselor necesare ale structurii de audit public intern (dimensionarea structurii) se poate realiza în cadrul procesului de planificare anuală și multianuală, acolo unde sunt analizate sfera auditabilă, riscurile asociate acestora precum și resursele necesare.

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul SC TRANSURBIS SA având în vedere resursa de personal existentă menționată la punctul III.6.1. de mai sus, respectiv un număr de 1 post ocupat, gradul de acoperire al sferei auditabile în 3 ani este de 100%.

În vederea respectării prevederilor legale și acoperirea integrală (100%) a sferei auditabile într-o perioadă de trei ani, structura de audit public intern ar avea nevoie de un număr total de 1 post de audit public intern ocupat.

Partea a IV-a. Activitatea de audit public intern derulată în anul de raportare

IV.1. Planificarea activității de audit intern

Planificarea reprezintă activitatea prin intermediul căreia se pun de acord sarcinile ce trebuie îndeplinite pe o anumită perioadă de timp cu resursele disponibile pentru îndeplinirea acestor sarcini.

În ceea ce privește funcția de audit public intern, activitatea de planificare se realizează multianual, pe o perioadă de 3 ani, dar și anual. Calculul și repartizarea resurselor se realizează doar pe orizontul de timp mai scurt (1 an).

IV.1.1. Planificarea anuală și multianuală

Primul pas în realizarea planificării este identificarea sferei auditabile, care este compusă din totalitatea activităților sau structurilor care își desfășoară activitatea în cadrul entității publice.

Planificarea are la bază evaluarea riscurilor aferente activităților derulate în cadrul entității publice și prioritizarea acestor activități în funcție de scorul de risc. Acest scor de risc este cel ce va determina momentul în care respectiva activitate va fi auditată de către structura de audit public intern.

Având în vedere faptul că riscurile asociate activităților sunt generate de mediul economic și social în care activitatea este derulată, apare necesitatea ca riscurile să fie reevaluate periodic, pentru a fi urmărite în dinamica lor. În acest context, planul multianual de audit public intern trebuie actualizat anual, iar acest lucru trebuie să stea la baza elaborării planului anual de audit public intern.

De asemenea, pentru realizarea unei analize de risc fundamentate dar și pentru a reduce gradul de subiectivitate al analizei de risc, considerăm necesar utilizarea unor criterii de analiză a riscurilor bine definite, cu explicarea modalității efective de realizare a analizei de risc și de stabilire a punctajului scorului de risc.

La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

La nivelul SC TRANSURBIS SA

Planul de audit pe anul 2021 respectă structura prevăzută în Normele metodologice privind exercitarea auditului public intern.

Planul de audit anual conține pe fiecare misiune de audit în parte, scopul acțiunii, obiectivele acțiunii de auditare, activitatea sau operațiunea supusă auditului, structura organizatorică la care se va desfășura acțiunea de auditare, perioada supusă auditării și numărul de auditori implicați în acțiunea de auditare.

Planul multianual a fost elaborat conform prevederilor Legii 672/2002, republicată, la baza căruia au stat etapele de fundamentare materializate în: inventarierea activităților, identificarea potențialelor riscuri asociate, clasarea riscurilor, precum și a zonelor vulnerabile ale sistemului de control.

Planul de audit multianual conține pe fiecare misiune de audit în parte, scopul acțiunii, obiectivele acțiunii de auditare, activitatea sau operațiunea supusă auditului, structura organizatorică la care se va desfășura acțiunea de auditare, perioada supusă auditării și numărul de auditori implicați în acțiunea de auditare.

La nivelul SC Transurbis SA este elaborată o procedură operatională referitoare la activitatea de planificare multianuală și anuală, iar această planificare se realizează ținând cont de activitățile din cadrul entității.

IV.2. Realizarea misiunilor de audit intern

Conform Planului de audit pe anul 2021 a fost efectuată misiunea de conformitate la:

- **Serviciul Atelier mecanic**

Principalele constatari efectuate:

- Organizarea și controlul din cadrul atelierului mecanic.
- Existența și valabilitatea autorizațiilor de funcționare a atelierului mecanic.
- Certificarea profesională a șefului de atelier.
- Existența verificărilor metrologice ale instalațiilor și echipamentelor utilizate în atelierul mecanic.
- Existența manualelor tehnice ale vehiculelor pentru care se execută reparații sau întrețineri.
- Existența manualelor de normare a muncii și a planului tarifar pentru execuții mecanice.
- Pregătirea profesională continuă a personalului din cadrul atelierului mecanic.
- Proceduri existente în cadrul atelierului mecanic.

- **Serviciul Resurse umane**

Principalele constatari efectuate:

- Organizarea și desfășurarea activității din cadrul biroului resurse umane.
- Organizarea recrutării personalului.
- Înregistrarea contractelor de muncă și încetările acestora în programul REVISAL și transmiterea către ITM.
- Întocmirea lunară a drepturilor salariale cuvenite personalului și transmiterea acestora către bănci.
- Întocmirea lunară a situațiilor salariale și transmiterea acestora către serviciul financiar contabil.
- Înregistrarea modificărilor salariale, a actelor adiționale și a deciziilor, privind drepturile salariale, în programul REVISAL și transmiterea acestora către ITM.
- Verificarea, centralizarea și evidența prezentei, învoierilor și concediilor de odihnă.
- Verificarea, centralizarea și evidența concediilor medicale și transmiterea acestora către Casa de sănătate.
- Pregătirea profesională continuă a personalului din cadrul biroului Resurse umane.
- Proceduri existente în cadrul biroului Resurse umane.
- Funcționalitatea sistemului informatic utilizat pentru gestiunea resurselor umane.
- Arhivarea documentelor și a dosarelor de personal.

- **La nivel de unitate**

Principalele constatari efectuate:

- Conflicte de interese.
- Incompatibilități.
- Interdicții după angajarea în instituții publice (Pantouflage).

- **Serviciul Control trafic**

- Organizarea si desfasurarea activitatii din cadrul Serviciului Control trafic. Cunoasterea legislatiei in domeniu de catre controlorii de trafic.
- Verificarea planului de colaborare cu Jandarmeria si Politia Locala.
- Intocmirea proceselor verbale de contraventie, inregistrarea si transmiterea acestora
- Respectarea planului de munca si a planurilor de colaborare cu Jandarmeria si cu Politia Locala.
- Pregatirea profesionala continua a personalului din cadrul Serviciului Control trafic.
- Proceduri existente in cadrul serviciului Control trafic.
- Arhivarea documentelor aferente serviciului.

IV.2.1. Realizarea misiunilor de asigurare

IV.2.1.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

IV.2.1.2. La nivelul SC TRANSURBIS SA

La nivelul SC TRANSURBIS SA în anul 2021 au fost realizate un număr de 4 misiuni de asigurare. Având în vedere faptul că în cadrul unei misiuni de asigurare se pot aborda mai multe domenii, s-a constatat că în cadrul celor 4 misiuni de asigurare s-a abordat domeniul funcțiilor specifice entității:

- 1 misiune de asigurare - s-a abordat domeniul resurselor umane.
- 2 misiuni de asigurare - s-a abordat domeniul funcțiilor specifice
- 1 misiune de asigurare - s-a abordat alte domenii.

Principalele constatari si recomandari rezultate in urma realizarii acestor misiuni se regasesc in anexa nr.17 la prezentul raport.

In cadrul misiunilor de audit intern derulate in cursul anului 2021 nu au fost constatate **iregularitati**.

Referitor la urmărirea implementării recomandărilor, această activitate se referă la recomandările realizate de către structura de audit intern în cadrul misiunilor de asigurare din anii anteriori, și pentru care structura de audit public intern are obligația urmăririi modului de implementare.

În acest context, în cursul anului 2021 au fost urmărite un număr de **1** recomandări, cu următoarele rezultate:

- 1 recomandări implementate, din care:
 - 1 recomandări implementate în termenul stabilit;

Domeniul	Număr de recomandări implementate la nivelul tuturor	Număr de recomandări parțial implementate la nivelul tuturor entităților subordonate	Număr de recomandări neimplementate la nivelul tuturor entităților subordonate

	entităților subordonate					
	în termenul stabilit	după termenul stabilit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit	pentru care termenul de implementare stabilit nu a fost depășit	cu termenul de implementare depășit
Bugetar						
Financiar-contabil						
Achizițiilor publice						
Resurse umane	0					
Tehnologia informației						
Juridic						
Fonduri comunitare						
Funcțiile specifice entității	0					
SCM/SCIM						
Alte domenii	1					
TOTAL 1	1					
TOTAL 2	1					

IV.2.2. Realizarea misiunilor de consiliere

IV.2.2.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

IV.2.2.2. La nivelul SC TRANSURBIS SA

Nu a fost cazul

IV.2.3. Realizarea misiunilor de evaluare a activității de audit intern

IV.2.3.1. La nivelul ordonatorului principal de credite

Nu este cazul

IV.2.3.2. La nivelul SC TRANSURBIS SA

Nu a fost cazul

Partea a V-a – Comitetul de Audit Intern

Nu a fost cazul

Partea a VI-a – Concluzii

VI.1. Concluzii privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul instituției publice

Nu este cazul

VI.2. Concluzii privind activitatea de audit public intern desfășurată la nivelul SC TRANSURBIS SA

Prin recomandările făcute și implementarea acestora, Biroul de Audit Intern a contribuit la dimensionarea corectă a veniturilor și cheltuielilor unității și implicit la îndeplinirea obiectivelor.

Recomandările făcute prin rapoartele de audit au fost însușite în totalitate de Directorul General al unității, iar prin aceasta considerăm că valoarea adăugată de auditul intern este recunoscută de managementul unitatii.

Importanța gestiunii riscului, ca activitate, constă în posibilitatea de a prognoza într-o anumită măsură producerea evenimentului de risc și de a lua la timp deciziile necesare în vederea reducerii riscului unor eventuale consecințe nefavorabile.

În stabilirea riscurilor s-a avut în vedere natura, dimensiunea și complexitatea activității specifice unității, dar și ansamblul actelor/instrumentelor și obiectivelor urmărite.

Prin misiunile de audit efectuate în anul 2021, prin riscurile identificate și prin recomandările făcute, auditul intern a dat asigurări obiective managementului că riscurile majore sunt gestionate în mod corespunzător și că sistemul de management al riscului și controlul intern funcționează eficient.

Auditul intern, printr-o abordare sistematică și metodică, furnizează o evaluare obiectivă și consiliază managementul cu privire la nivelul de funcționalitate a sistemelor de control atașate activităților sale, în vederea eliminării/diminuării riscurilor potențiale care pot afecta realizarea obiectivelor entității.

În cursul anului 2021 auditorul intern a purtat discuții și a participat la unele ședințe cu membri Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a sistemului de control intern/managerial constituită la nivelul unității pentru lămurirea unor aspecte legate de prevederile Ordinului nr. 400/12.06.2015 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial.

Caracterul acestei acțiuni a fost de discutare și lămurire a unor aspecte legate de:

- elaborarea Programul de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial pentru anul 2021;
- revizuirea procedurilor existente pe fiecare compartiment al unității, precum și a altor aspecte legate de prevederile Ordinului 400/2015;
- stabilirea indicatorilor de performanță asociați obiectivelor specifice serviciilor și birourilor.
- centralizarea Chestionarelor de autoevaluare la nivel de unitate;

Conștientizarea permanentă a managerilor de la toate nivelele pentru înțelegerea corectă a activității de audit intern, atât în ceea ce privește regulile după care aceasta se desfășoară, dar și modul în care se fructifică cel mai bine această funcție.

Managementul măsoară valoarea primită din partea auditului intern prin conștientizarea faptului că acesta contribuie la menținerea unui nivel de risc acceptabil, astfel încât unitatea să-și poată atinge obiectivele.

De asemenea :

- concluziile și recomandările formulate în rapoartele înaintate conducerii au fost analizate și însușite de managementul unității;
- disfuncționalitățile identificate au fost eliminate sau sunt în curs de rezolvare conform programelor de implementare a recomandărilor;
- recomandările formulate prin Rapoartele de audit întocmite în cursul anului 2021, în ceea ce privește implementarea sistemului de control intern managerial au fost însușite de managementul unității,
- auditul intern a consiliat comisia de monitorizare coordonare și îndrumare metodologică a sistemului de control intern/managerial în acțiunea de autoevaluare a gradului de implementare a standardelor de control intern managerial;
- auditul intern a consiliat managementul în legătură cu modul de elaborare a Raportului anual de autoevaluare a gradului de implementare a standardelor de control intern managerial la nivelul unității.

Partea a VII-a – Propuneri pentru îmbunătățirea activității de audit public intern

VII.1. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit public intern desfășurată la nivelul instituției publice

Nu este cazul

VII.2. Propuneri privind îmbunătățirea activității de audit public intern desfășurată la nivelul SC TRANSURBIS SA

Un rol deosebit de important, pentru îmbunătățirea activității de audit intern, l-ar avea participarea auditorilor interni ai unității la diferite cursuri de formare profesională susținute de specialiști în domeniu.

De asemenea considerăm de mare importanță participarea la programe de perfecționare profesională desfășurate de UCAAPI.

Auditor intern

Nechita Dorina